

i po stránce směru daná způsobilost útoku v konkrétním případě se neuplatnila z příčin na vůli pachatelčině nezávislých.

Čís. 2596.

Řidič automobilu musí, přijížděje ke křižovatce, zmírniti rychlost (na 6 km), by byl pánem rychlosti a, vidí-li přijížděti po silnici, křižující jeho jízdní dráhu, jiné auto, s nímž hrozí srážka, po případě vypjati motor a zastaviti.

(Rozh. ze dne 22. prosince 1926, Zm I 386/26.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného Adolfa W-a do rozsudku krajského soudu v České Lípě ze dne 13. března 1926, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným přečinem proti bezpečnosti života podle §§ 335, 337 tr. zák., vyhověl však zmateční stížnosti státního zástupitelství do téhož rozsudku, pokud jím byl obžalovaný Max H. podle § 259 čís. 3 tr. ř. sprostěn z obžaloby pro týž přečin, zrušil napadený rozsudek ve sprostňujícím výroku jako zmatečný a věc vrátil nalézacímu soudu, by ji v rozsahu zrušení znovu projednal a rozhodl, mimo jiné z těchto

důvodů:

Po věcné stránce (čís. 9 a) § 281 tr. ř.) namítá stěžovatel Adolf W., že jednání, zjištěné v rozsudku, nenaplnuje skutkové podstaty přečinu podle §§ 335, 337 tr. zák. — protože 1. obžalovaný prý nepřestoupil předpisů §§ 45 a 46 min. nařízení čís. 81/1910, uváží-li se, že místo srážky nelze podle výsledků místního ohledání ani podle posudku znalce pokládati za křižovatku ve smyslu druhého odstavce § 46 nař. a že soud sám ji za ni nepokládá, poněvadž by prý jinak nemohl prohlásiti (v osvobozující části) rychlost auta H-ova (12 až 16 km) za přípustnou. Obžalovaný jel prý dovolenou rychlostí a byl také jejím pánem, ježto by prý byl jinak vůbec nemohl brzdit ihned, jakmile H-ovo auto spatřil — nejel prý tedy ani rychle ani neopatrně, a není tu trestného zavinění v objektivním smyslu. Úraz prý zavinil svou neopatrnou jízdou jedině H. I kdyby bylo pravdou, že obžalovaný nedbal oněch předpisů (§§ 45 a 46 nař.), dopustil se tím prý pouze policejního přestupku ve smyslu § 55 nařízení, nehledíc ani k tomu, že nařízení je zastaralé a v praxi se nezachovává. 2. Není prý tu ani subjektivního zavinění, jakž předpokládají §§ 335 a 337 tr. zák., poněvadž obžalovaný vzhledem k okolnostem, za jakých jel co do místa, času a rychlosti, nemohl předvídati, že svou jízdou vyvolá nebo zvětší nebezpečí pro život, zdraví a tělesnou bezpečnost lidí. 3. Není prý ani příčinné spojitosti mezi jednáním obžalovaného a smrtí B-ové, poněvadž prý okolnost soudem zjištěná, že Josef S., sedící vedle B-ové, zůstal neporušen, nasvědčuje tomu, že B-ová si svůj pád přivodila sama. Pro opačný úsudek není prý opory (nedostatek důvodů). Námitky zmateční stížnosti nejsou odůvodněny. 1. Rozsu-

dek zjišťuje, že obžalovaný jel na místě, kde se křižují dvě silnice skoro v pravém úhlu a které tedy nedopouštělo řídiči přehled na žádnou z obou stran silnice jeho jízdní dráhu přetínající, rychlostí mnohem větší, než udal, t. j. větší než 15 až 20 km za hodinu; zjistil, že obžalovaný nebyl pánem rychlosti svého vozidla, poněvadž jel podle přesvědčení soudu rychlostí větší než 36 km za hodinu a nebyl s to, by zastavil stroj včas, jak toho vyžadovala nebezpečná situace v jízdní dráze. V tomto jednání, nesrovnatelném s ustanoveními §§ 45 a 46 min. nařízení, která ukládala obžalovanému, by, přijížděje ke křižovatce, zmínil rychlost na přípustnou míru (6 km), a, vida přijížděti po silnici, křižující jeho jízdní dráhu, s pravé strany auto řízené H-em, s nímž hrozila srážka, po případě zastavil, — shledal první soud právem trestné zavinění, spáchané za okolností zvláště nebezpečných. Poměry na místě křižovatky, tedy na místě, které se nedá předem a dokonce ne v noci přehlédnouti se tří stran, které tu přicházejí v úvahu, ukládaly obžalovanému již o sobě zvýšenou opatrnost. Soud ovšem pochybil, že při posuzování viny H-ovy nevycházel ze správného výkladu zákona, ale na toto pochybení, proti němuž se právě obrací zmateční stížnost státního zastupitelství, nemůže se pro sebe s úspěchem odvolávati stěžovatel. Stěžovatel jest na omylu, maje za to, že porušení ustanovení §§ 45 a 46 nařízení se trestají za všech okolností jako policejní přestupek nebo že ustanovení ta pozbyla platnosti proto, že se snad nezachovávají. Jenom tenkrát by přišlo v úvahu policejní potrestání, kdyby nebylo dalších okolností (smrt B-ové, příčinná její spojitost s trestným jednáním pachatelovým a jeho subjektivní zavinění), odůvodňujících použití přísnějších předpisů trestního zákona. Případné obecné nezachování předpisů nemohlo by přijíti v úvahu jakožto okolnost obžalovaného vyvíjející. K 2. Rozsudek zjišťuje formálně bezvadně, že obžalovaný jako šofér musel poznati, že rychlost, jakou jel na nepřehledné křižovatce, kterou znal, může způsobiti nebezpečství pro život, zdraví a tělesnou bezpečnost lidí. Pouhým popíráním tohoto skutkového předpokladu rozsudku neprovádí zmateční stížnost hmotněprávní zmatek po zákonu. K 3. Soud zjistil, že smrt B-ové nastala tím, že následkem srážky (kteřou zavinil obžalovaný) byla vyhozena z auta H-ova, padla hlavou na orientační sloup silnice a utrpěla smrtelné zranění. Své zjištění opírá soud o výsledky řízení uvedené v prvním odstavci rozsudku a posudek znalců lékařů. Zmateční stížnost obžalovaného Adolfa W-a jest ve všech směrech bezdůvodnou. Bylo ji proto zavrhnouti.

Zmateční stížnost státního zastupitelství napadá rozsudek, pokud jím byl obžalovaný Max H. sprostěn z obžaloby pro přečin podle §§ 335, 337 tr. zák., důvody zmatečnosti čís. 5 a 9 a) § 281 tr. ř., a dlužno jí v obojím směru přiznati oprávnění. Sprošťující výrok odůvodňuje nalézací soud v podstatě tím, že obžalovaný H. jel mírnou rychlostí 12 až 16 (podle německého vyhotovení rozsudku 12 až 20) km za hodinu do kopce, že byl pánem své rychlosti, poněvadž mohl (správně byl by mohl) zastaviti své vozidlo na 2·5 až 3·5 m, že dal výstražné znamení podle předpisu krátce před křižovatkou, a že není vyvráceno jeho zodpovídání se, že přiblížení se W-ova automobilu zpozoroval teprve, když

byl na křižovatce. S hlediska důvodu zmatečnosti čís. 5 § 281 tr. ř. zmateční stížnost státního zastupitelství právem vytýká, že výrok soudu o rozhodných skutečnostech jest neúplný, pokud napadený rozsudek v tomto směru pomíjí úplně mlčením výslovné doznání obžalovaného H-a při hlavním přelíčení, — potvrzené též svědkem W-em a znaleckým posudkem, — že již z dálky viděl blížiti se W-ův automobil a že přes to jel nezměněnou rychlostí dále, domnívaje se, že křižovatku přejede ještě před příjezdem tohoto automobilu. Z toho plyne, že skutkový závěr rozsudkový, že není vyvráceno hájení se obžalovaného v onom směru pro posouzení jeho viny rozhodujícím, trpí zřejmou neúplností, která činí rozsudek v dotčené části zmatečným podle čís. 5 § 281 tr. ř. Opodstatněna jest též další výtká stížnosti, že nalézací soud použil zákona nesprávně (čís. 9 a) § 281 tr. ř.), dospěv k závěru, že ve zjištěném jednání obžalovaného H-a nelze shledati nedbalosti, ani porušení předpisů zvláště vyhlášených, přes to, že obžalovaný H. podle rozsudkových zjištění jel rychlostí 12 až 16 (?) km za hodinu na nepřehledné křižovatce, tedy rychlostí podle ustanovení § 46 min. nař. čís. 81/1910 nepřípustnou. V tomto směru stačí poukázati na to, co bylo uvedeno při vyřízení zmateční stížnosti obžalovaného Adolfa W-a. Uznává-li nalézací soud v souzeném případě rychlost 12 až 16 km za hodinu nezávadnou proto, že obžalovaný H. byl pánem této rychlosti a byl by mohl zastaviti automobil na vzdálenost 2·5 až 3·5 m, nelze mu přisvědčiti. Neboť, nehledíc ke kategorickému znění druhého odstavce § 46 min. nařízení, je zmírnění rychlosti nanejvýše 6 km za hodinu za okolností tam uvedených předepsáno právě proto, by řidič mohl své vozidlo podle potřeby zastaviti i h n e d . Tomuto požadavku nevyhovuje rychlost 12 až 16 km, podmiňující podle rozsudkových zjištění brzdní dráhu 2·5 až 3·5 m, která po případě obžalovanému již znemožnila zastaviti včas, t. j. dříve, než se octl již na křižovatce, kdyby byl chtěl tak učiniti, poznáv v poslední chvíli, že přejeti bezpečně již není možno. Obžalovaný H. ovšem při hlavním přelíčení udal, že tak učiniti nechtěl, a tu jest plně oprávněna další výtká zmateční stížnosti, že z toho, že obžalovaný H. byl pánem oné rychlosti, poněvadž by byl mohl zastaviti auto na vzdálenost 2·5 až 3·5 m, ještě neplyne, že obžalovaný této možnosti též skutečně využil a že přes to došlo ke srážce, a že z nastavší srážky možno spíše usuzovati, že H., byť i byl pánem své rychlosti, opomenul toho využití a učiniti takové opatření, které by bylo zabránilo srážce. I tu bylo na nalézacím soudě, by přihlížel k onomu doznání obžalovaného H-a, jakož i k výsledkům průvodního řízení je podporujícím, a by podle skutkového stavu, zjištěného s náležitým zřetelem na tyto okolnosti posoudil, zda obžalovaný H. nejednal neopatrně a úraz spolu nezavinil tím, že, vida blížiti se W-ův automobil, přes to jel nezměněnou (podle předpisů nepřípustnou) rychlostí dále, poněvadž myslel, že přejede ještě před blížícím se automobilem. Tu nelze posléze upříti oprávnění ani další výtce neúplnosti rozsudku, kterou stížnost spatřuje v tom, že nalézací soud pominul mlčením okolnost zdůrazněnou znalcem, že obžalovaný H. snad nebyl ještě dosti zkušeným v jízdě, nabyv vůdčího listu teprve krátce před osudnou jízdou, což by poukazovalo k tomu, že obžalovaný měl jeti

tím opatrněji a neměl příliš spoléhati na svou obratnost. Pro doličené zmatky čís. 5 a 9 a) § 281 tr. ř. bylo důvodné zmateční stížnosti státního zastupitelství vyhověti a rozsudek v napadeném sprostředkujícím výroku zrušiti jako zmatečný. Uznati ve věci samé nebylo zrušovacímu soudu možno jednak proto, že skutečnosti, rozhodné pro posouzení otázky, zda u obžalovaného H-a lze mluvit o objektivním zavinění ve smyslu §§ 335, 337 tr. zák., jsou v rozsudku zjištěny vadně, jednak z důvodu, že rozsudek vůbec neobsahuje zjištění co do dalších náležitostí skutkové podstaty, zejména pokud jde o příčinný vztah mezi případným zaviněním obžalovaného H-a a nastalým úrazem a o subjektivní stránku činu. Nezbývalo proto, než podle § 288 čís. 1 a 3 tr. ř. věc vrátiti soudu nalézacímu, by ji v rozsahu zrušení znovu projednal a rozhodl.

Čís. 2597.

Zavinění ve smyslu § 335 tr. zák. neodborným kácením celé zdi místo jejím volným rozebíráním od vrchu dolů ve smyslu § 32 min. nař. ze dne 7. února 1907, čís. 24 ř. zák., jehož lze obdobně použiti i když nejde o práci prováděnou po živnostensku.

Pachatele nesprošťuje zodpovědnosti za vlastní nedbalost ani zjištěné vlastní zavinění poškozeného ani spoluzavinění třetí osoby.

Řízení přípojně jest jen vedlejší částí trestního řízení; jednáním a rozhodováním o soukromoprávních nárocích nesmí býti oddalováno co možná nejrychlejší provedení a skončení trestního řízení.

Shledal-li nalézací soud, že výsledky trestního řízení nestačí k bezpečnému rozhodnutí o soukromoprávních nárocích a odkázal-li je proto podle druhého odstavce § 366 tr. ř. na pořad práva soukromého (proti čemuž není opravného prostředku), nemůže býti ani cestou §u 4 zákona o podmíněném odsouzení donucován, by zjišťoval jsoucnost a výši odškodňovacích nároků a oprávněných osob pro obor tohoto zákonného ustanovení, které nepředpokládá co do rozsahu a způsobu plnění číselně určitou a pevně stanovenou povinnost náhrady, ani, by se poškozený náhrady škody domáhal (k trestnímu řízení jako soukromý účastník se připojil).

(Rozh. ze dne 22. prosince 1926, Zm. II 325/26.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Olomouci ze dne 14. ledna 1926, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným přečinem proti bezpečnosti života podle § 335 tr. zák., vyhověl však v zasedání neveřejném odvolání státního zastupitelství z téhož rozsudku co do výroku, jímž bylo obžalovanému podle § 4 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 562 sb. z. a n. uloženo, by ve zkušební době podle svých sil nahradil soukromému účastníku Františku M-ovi a poškozenému Josefu Č-ému jejich soukromoprávní nároky, které nemohou dosud býti určeny, případně, by se s nimi ve zkušební době vyrovnal, potud, že změnil na-